

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Р1 106/2025
03.09.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Гордане Комненић, чланова већа, у поступку предлагача АА из ..., чији је пуномоћник Јованка Зечевић Анђелковић, адвокат из ..., против противника предлагача „INTER BELA“ ДОО Чачак, чији је пуномоћник Зоран Петровић, адвокат из ..., ради обезбеђења доказа, одлучујући о сукобу стварне надлежности између Привредног суда у Чачку и Основног суда у Чачку, у седници одржаној 03.09.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овој правној ствари, стварно је надлежан Основни суд у Чачку.

Образложење

Предлагач је 10.10.2024. године Основном суду у Чачку поднео предлог за обезбеђење доказа против противника предлагача Друштва са ограниченом одговорношћу за промет и услуге експорт – инпорт „INTER BELA“ Чачак.

Основни суд у Чачку се решењем РЗ 115/24 од 20.12.2024. године огласио стварно ненадлежним за поступање по предлогу и по правноснажности решења списе доставио Привредног суду у Чачку, као стварно и месно надлежном суду.

Привредни суд у Чачку није прихватио своју стварну надлежност и предмет је уз пропратни акт Р 3/2025 од 25.02.2025. године доставио Врховном суду, ради решавања сукоба надлежности.

Решавајући настали сукоб стварне надлежности, на основу члана 32. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, број 10/2023), члана 22. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23) и члана 30. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“, бр. 25/82 и 48/88 и „Службени гласник РС“, бр. 46/95 ... 106/2015), Врховни суд је утврдио да је за поступање у овом поступку стварно надлежан Основни суд у Чачку.

Према члану 24. став 2. Закона о уређењу судова основни суд у првом степену суди у грађанскоправном спору ако за поједини грађанскоправни спор није надлежан други суд и води извршни и ванпарнични поступак, осим ако законом није друкчије

прописано. Према члана 27. став 1. тачка 1. истог закона, привредни суд у првом степену суди: у спору између домаћег и страног привредног друштва, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти) у спору који настане између привредног субјекта и другог правног лица у обављању делатности привредног субјекта, као и ако је у наведеном спору једна од странака физичко лице ако је са странком у односу материјалног супарничарства. Према ставу 2. истог члана, привредни суд у првом степену између осталог води ванпарнични поступак који произлази из примене Закона о привредним друштвима.

Према Закону о привредним друштвима („Службени гласник РС број 36/11 ...109/21), ванпарнични спорови који проистичу из примене овог закона јесу: поступак утврђивања вредности хартија од вредности и инструмената тржишта новца (члан 57); поступак одређивања вредности неновчаног улога (члан 59); поступак утврђивања права на приступ члана друштва актима друштва у смислу (чланови 81, 241, 466); поступак утврђивања права командитора на увид у пословне књиге и документа друштва у смислу (члан 132); поступак постављања привременог заступника друштва (члана 221, 397 и 426); поступак утврђивања допуне дневног реда Скупштине друштва (члан 338); поступак за одлучивање о захтеву за одржавање седнице друштва (члан 339); поступак у случају ускраћивања одговора акционару од стране директора и чланова надзорног одбора на питање које се тиче пословања друштва (члан 342); поступак у вези објављивања резултата гласања Скупштине друштва (члана 356); поступак за одлучивање о спровођењу посебне односно ванредне ревизије (члан 457); поступак о одлучивању о забрани преноса акција током трајања посебне односно ванредне ревизије и одржавање ванредне седнице Скупштине у вези са извештајем посебне ревизије (члан 462); поступак именовања ревизора ради ревизије уговора о статусној промени, односно ревизије плана поделе (члан 493); поступак о одлучивању о захтеву ималаца посебних права (члан 531) да у случају статусне промене суд одреди цену хартија од вредности када сматрају да вредност одређена уговором о статусној промени није одговарајућа; поступак за утврђивање цене акција приликом принудног откупа акција (члан 521 и 522); поступак утврђивања цене акција приликом њихове продаје контролном друштву (члан 564 и 565); поступак о одређивању накнаде ликвидационом управнику (члан 542); поступак у вези именовања ликвидационог управника ради спровођења послова (члан 543); поступак за испитивање примерености накнаде у вези са контролом и управљањем друштва (члан 563).

У конкретном случају ради се о ванпарничном поступку обезбеђења доказа по предлогу предлагача - физичког лица проти противника предлагача - правног лица, што значи да се не ради о поступку између привредних субјеката у смислу члана 27. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова, а и наведени поступак није ванпарнични поступак који произлази из примене Закона о привредним друштвима у смислу члана 27. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова односно не произлази из примене члана 548. Закона о привредним друштвима који прописује последице брисања друштва из регистра већ се ради о поступку за обезбеђење доказа прописаним одредбама члана 284. – 288. ЗПП у вези са чланом 30. Закона о ванпарничном поступку, за чије спровођење је надлежан основни суд у смислу члана 22. став 2. Закона о уређењу судова (којим је прописано да основни суд у првом степену води ванпарничне поступке за које није надлежан неки други суд). Стога, нису испуњени услови из члана 27. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова за надлежност привредног суда, због чега је за поступање у овој правној ствари стварно надлежан Основни суд у Чачку.

Са напред наведених разлога, применом члана 22. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић